

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Cluster Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon S. Sijm
Telefoonnummer 023 567 6476
Uw brief
Ons kenmerk 13.065160\Dir/au 2013)60359
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Beleidsfunctie Hoger Onderwijs

Verzenddatum

- 6 NOV. 2013

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de Algemene Beschouwingen op 13 juni 2013 heeft u aandacht besteed aan het onderwerp Hoger Onderwijs, in het bijzonder aan de continuering van de beleidsfunctie op dit terrein. U heeft gevraagd om een onderbouwing van het verwachte rendement van de gevraagde investering voor deze beleidsfunctie. Het gaat hier om de inzet van 80.000 euro gedurende drie jaar.

Met de nota Verkenning Hoger Onderwijs (2012.0036177) is een beweging naar de oppervlakte gebracht: namelijk de behoefte aan goed geoutilleerde scholen die leerlingen opleiden tot krachtige werknemers die de uitdagingen van de nieuwe tijd aankunnen. Wij concluderen dat na anderhalf jaar een aantal zaken is bereikt en dat goed uit de startblokken komen nu niet betekent stoppen, maar doorpakken om daarmee echt van betekenis te kunnen zijn.

Hoge ambitie

Wij hebben voor de ontwikkeling van hoger onderwijs, in relatie tot economische vitaliteit in Haarlemmermeer, gekozen voor een route die ondersteunend is aan onze hoge ambitie. Wij maken verbindingen tussen verschillende partijen in en buiten Haarlemmermeer die in onze ogen gaan leiden tot maatschappelijk rendement. Het gaat dan om het versterken van de kennisinfrastructuur, het vergroten van de innovatiekracht. En ook belangrijk, samen met de partners bieden wij jongeren in Haarlemmermeer een hoogwaardig en gevarieerd onderwijspalet van mbo tot en met hoger onderwijs, waarin de internationale component niet ontbreekt. Er is al veel in gang gezet maar om onze ambitie waar te maken, is het nodig de rol die de gemeente nu vervult te continueren. We verwijzen naar de bijlage voor meer informatie over hoe de functie beleidsadviseur Hoger Onderwijs tot nog toe is ingevuld.

Verkenning Hoger Onderwijs

Wij hebben in het Collegeprogramma ambities geformuleerd op het vlak van hoger onderwijs, de arbeidsmarkt en duurzaamheid. De Startnotitie Hoger Onderwijs (Nota van B&W 2011.0036023) – en daarmee de rol van de beleidsadviseur hoger onderwijs – is van meet af aan gericht geweest op het verbinden van deze ambities en daarmee is de definitie veel breder dan een eenzijdige inzet op het binnenhalen van een instelling voor hoger onderwijs. Wij denken hierbij overigens niet alleen aan bakstenen.

Doelstellingen

Onze inzet kan worden samengevat in de volgende vier doelstellingen. De beleidsadviseur hoger onderwijs is op elk van deze doelstellingen actief (samen met collega's op betreffende deelterreinen):

1. het faciliteren van duurzaam onderwijs en duurzame scholen, gericht op primair, voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs;
2. het faciliteren van de behoefte vanuit werkgevers aan kennis en expertise op het gebied van duurzaamheid. Het ontwikkelen van een dergelijke kennisfunctie zien wij ook als 'hoger onderwijs', onderwijs betreft immers niet alleen het opleiden van leerlingen maar ook het vergroten en uitdragen van kennis;
3. het beter verbinden van arbeidsmarktpartners aan bestaande onderwijsinstellingen, opdat de aansluiting verbetert tussen de vraag van werkgevers naar afgestudeerden met kennis op het gebied van duurzaamheid, en de onderwijsinstellingen die deze mensen kunnen opleiden;
4. het creëren van mogelijkheden om nieuwe vormen van hoger onderwijs te realiseren, met name – maar niet uitsluitend - op het terrein van logistiek en duurzaamheid.

Initiatieven

De inzet van de beleidsadviseur krijgt op dit moment concreet gestalte in de volgende initiatieven:

- Ontwikkeling van een kennisplatform rondom de keten van cellulosegewassen (onder andere olifantsgras) als uitdrager van de BioBased Economy. Het initiatief moet leiden tot een onderwijsprogramma van mbo- tot academisch niveau, waarbij de eerste studenten in 2014 kunnen starten. Bij dit initiatief zijn ook instellingen voor hoger onderwijs buiten Haarlemmermeer betrokken, zoals Wageningen UR, Hogeschool Van Hall Larenstein en Hogeschool Videntum. Ook het voortgezet onderwijs in Haarlemmermeer wordt betrokken. De beleidsadviseur hoger onderwijs participeert op strategisch niveau, verbindt onderwijspartijen aan het initiatief en draagt bij aan de inhoud van het project.
- Ontwikkeling van een nieuwe luchtvaartopleiding gericht op logistiek/techniek op het niveau van de Associate Degree (HBO5); een verkorte hbo-opleiding van twee jaar voor mbo-studenten die daarmee kunnen doorstromen naar het hbo of direct naar de arbeidsmarkt. De beleidsadviseur hoger onderwijs maakt deel uit van een groep kwartiermakers vanuit het MBO College Airport en de Schiphol Group. Beide partijen hebben nadrukkelijk de wens kenbaar gemaakt voor gemeentelijke aanhaking vanwege het brede blikveld op de ontwikkelingen in de totale gemeente en de regio.
- Lancering van het regionale Centrum voor Innovatief Vakmanschap bij het Wellantcollege in Aalsmeer: het Groen Onderwijscentrum. In zogenaamde kenniswerkplaatsen werken het groene onderwijs (v)mbo, hbo en universiteiten samen met ondernemers, overheid en onderzoekers. Het doel is het groene onderwijs te versterken in de Metropool Regio

Amsterdam. De beleidsadviseur hoger onderwijs heeft binnen de Greenport Aalsmeer een verbinding gelegd met de gemeentelijke projectmanager verantwoordelijk voor het thema Duurzaamheid en met de trekker van het thema Arbeidsmarkt en Onderwijs. Er is een netwerk aangelegd binnen de glastuinbouw- en watersector.

- Het faciliteren en begeleiden van het Global Institute of Sustainability (GIOS) en het Global Sustainability Solutions Center (GSSC) van Arizona State University bij het opstarten van hun activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op het ontwikkelen van een uniek onderzoeks- en kennisinstituut (GSSC) die voor en samen met ondernemers werken aan bedrijfsmatige, innovatieve oplossingen op het gebied van duurzaamheid.
- Voorbereidende stappen tot en begeleiding van Arizona State University om fysiek onderwijs te gaan geven in Haarlemmermeer gericht op innovatie en duurzaamheid.

Financiën

We hebben de inzet van de beleidsadviseur hoger onderwijs tijdelijk op kunnen vangen binnen de bestaande middelen, maar voor de jaren 2014 tot en met 2016 is dit niet mogelijk. Het domein Jeugd & Onderwijs kent namelijk een aantal zeer forse ambities, zowel op het vlak van passend onderwijs en onderwijshuisvesting als ook op het vlak van jeugdhulp. De ambtelijke inzet voor de ambitie op het gebied van hoger onderwijs kan daarom niet meer gevonden worden binnen de bestaande formatie. Om die reden is reeds in de nota Verkenning Hoger Onderwijs (2012.0036177) aangegeven dat wij bij de Voorjaarsrapportage 2013 een voorstel voorleggen voor een eventuele structurele voortzetting. De ontwikkelingen met ASU en de samenwerkingsovereenkomst die hieruit volgde (Nota van B&W 2013.0000456), vereisten een besluit over de continuering van deze beleidsfunctie. Het bieden van een faciliterende rol door de beleidsadviseur hoger onderwijs was immers een van de randvoorwaarden voor de overeenkomst. Om die reden is op 8 januari besloten tot een continuering voor drie jaar en de kosten hiervan te betrekken bij de Voorjaarsrapportage 2013, conform in de eerdergenoemde nota reeds was uitgesproken.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,
drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage: achtergrond

In de Startnotitie Hoger Onderwijs, die aan u is voorgelegd op 27 september 2011, hebben wij onze ambitie als volgt gedefinieerd:

"Het college ziet het niet als hoofddoelstelling om met hoger onderwijs de gemeente te transformeren tot 'een vitale en bruisende stad met stedelijke voorzieningen'. De gemeente kan wat dat betreft nooit concurreren met historische (studenten)steden in de omgeving, zoals Leiden, Haarlem en Amsterdam. Haarlemmermeer kiest ervoor om vanuit de eigen kracht te acteren. In Haarlemmermeer willen we vooral inzetten op samenwerking en synergie tussen onderwijs, bedrijfsleven, kennisinstututen en overheid. Hiermee willen we de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt in onze regio versterken en de mogelijkheden voor innovatie vergroten. Dat draagt bij aan de economische vitaliteit van onze regio en onze gemeente. Dit economisch perspectief past bij onze gemeente en hier liggen ook werkelijk mogelijkheden. Haarlemmermeer kan een toegevoegde waarde bieden ten opzichte van de omringende steden met reguliere bekostigde opleidingen, zowel hbo als universitair onderwijs. De gemeente biedt letterlijk en figuurlijk veel ruimte voor experiment. Haarlemmermeer zou een proeftuin kunnen worden voor nieuwe vormen van samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheden."

Inzet tot nog toe

In 2012 heeft de focus nadrukkelijk gelegen op het vormgeven en uitvoeren van de Verkenning Hoger Onderwijs. Met dit onderzoek hebben we de behoefte blootgelegd om samen met alle partijen te werken aan een sterkere relatie tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Dat wil zeggen *ondernemers, onderwijs en overheid*. Duidelijk werd dat een betere verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijs en dan met name op de terreinen die economisch in onze regio van belang zijn (transport en logistiek) of worden (innovatie, duurzaamheid) de concurrentie/kansen voor zowel de bedrijven als toekomstige werknemers significant vergroot. Onderwijsinstellingen zijn bezig met een heroriëntatie op de markt waarvoor zij leerlingen opleiden, een markt die verandert en nieuwe eisen stelt. De deelnemers aan de verkenning hebben duidelijk gemaakt behoefte te hebben aan de ondersteunende rol van de gemeente. Zelfs een regierol wordt op prijs gesteld, vanwege het brede blikveld op lokale en regionale ontwikkelingen en de dwarsverbanden binnen talloze initiatieven en projecten.

Het accent voor samenwerking ligt duidelijk op economische groei in relatie tot duurzaamheid, kennis en innovatiekracht. Samen toewerken naar een duurzame samenleving en een vitale economie. Wij zijn trots op het bedrijfsleven in Haarlemmermeer. Zij staan open voor de verankering van deze speerpunten in het onderwijs, opdat de opleidingen nog beter aansluiten op de huidige en toekomstige wensen van de arbeidsmarkt. Dit is per definitie goed voor de jongeren in onze gemeente. Goede opleidingen zijn belangrijk en wij zijn dan ook voorstander van gericht beleid op het terrein van onderwijs, duurzaamheid en economie en de onderlinge samenhang.

Een directe vervolgstap na het kwalitatieve onderzoek in mei 2012 was de verkenning met Arizona State University (ASU). De ambitie om een koppeling te leggen met een internationaal onderwijsinstituut is door de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst op 22 januari 2013 gelukt. Het Global Sustainability Solutions Center (GSSC) richt zich op dit moment volledig op het leggen van verbindingen voor samenwerking met lokale partijen, waaronder de

Katholieke Scholengemeenschap Hoofddorp (KSH) waar in mei een driedaagse duurzaamheidsworkshop heeft plaatsgevonden. Daarnaast is het GSSC een project gestart met Delta Development Group (Park 20|20). En het GSSC voert besprekingen met Park 20|20, SADC en de gemeente Haarlemmermeer over een gezamenlijk project. Verder liggen er voorstellen voor nieuwe projecten op het gebied van onder andere e-waste (elektronisch afval), biobrandstoffen, afvalstromen en uitwisseling van studenten. De beleidsadviseur hoger onderwijs is verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van de samenwerking met ASU en heeft een initiërende, ondersteunende en inhoudelijke rol.

Teneinde werkgevers en onderwijsinstellingen zodanig te verbinden dat een bestendige relatie ontstaat voor de uitwisseling van kennis en het inspelen op elkaars wensen, heeft de beleidsadviseur hoger onderwijs zich concreet gericht op het ontwikkelen van een netwerk op bestuurs- en directieniveau binnen het onderwijsveld in Haarlemmermeer en daarbuiten. Dit betreft niet alleen de (middelbare) scholen, het MBO College Airport (ROC van Amsterdam) en het Nova College, maar ook het Wellantcollege, Hogeschool Inholland, Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam. Ook met andere instellingen van hoger onderwijs zijn relaties aangegaan voor de uitwisseling van kennis en informatie over diverse ontwikkelingen. De beleidsadviseur hoger onderwijs richt zich nadrukkelijk op de totale leerlijn. Deze verbindingen zijn gelegd met het doel de onderwijsprogramma's beter te laten aansluiten op de vraag van de arbeidsmarkt. Ook is ingezet op samenwerking en kennisuitwisseling met de Amsterdam Economic Board, Greenport Aalsmeer, LPAO, MKB Haarlemmermeer-Schiphol, Green Metropole, het Centrum voor Duurzaamheid (NMCH) en verschillende andere partijen zoals bedrijven en maatschappelijke organisaties. De beleidsadviseur hoger onderwijs zet ook in op het leggen van verbindingen met interne sleutelfiguren op de thema's economische en luchthavenzaken, arbeidsmarktbeleid, onderwijshuisvesting en duurzame gebiedsontwikkeling. Het dossier duurzaamheidseducatie (NMCH) is ook gekoppeld aan de beleidsadviseur hoger onderwijs. De inzet is ook gericht op andere lokale overheden, zoals de omliggende gemeenten, voor het uitdragen van onze ambities en de uitwisseling van kennis en informatie.